

شنبه 25 خرداد-6 شعبان 1434-15 ژوئن 2013

تشکیل «مجلس عالی» در تهران و عزل محمد علی شاه از سلطنت (1288 ش)

گشایش موزه تماشاگه زمان در تهران

موزه تماشاگه زمان در مکانی زیبا و قدیمی ارائه دهنده ی زیننده ترین ساعت‌های فرانسوی ، آلمانی ، سوئیسی ، انگلیسی و روسی دو قرن اخیر است که در سال ۱۳۷۸ تأسیس شده است . این موزه با داشتن حدود ۲۰۰ ساعت قدیمی در ساختمانی دو طبقه به بررسی مباحث: زمان در اساطیر ، ساعت‌های آفتابی ، شنی ، سوختنی ، آبی ، آبی مکانیکی ، ساعت‌های مکانیکی و گاه شمارها و تقویمها می پردازد. ساعت‌های این موزه بیشتر در قرن ۱۹ و به حالت‌های کوکی (هفته کوك ، ماه کوك ، سال کوك)، کوکی با کلید، اتوماتیک و فنی و به صورتهای فقط ساعت ، نیم زن (سر نیم ساعت زنگ می زند)، ربع زن ، زنگ زن ، دارای تقویم و منازل ماه (حرکت ماه را در تمامی روزهای ماه نشان میدهد) ، و شماتپه دار ساخته شده است. در طبقه همکف ساعت‌های دیوارکوب ، طاقچه ای و ایستاده ، تعداد اندکی ساعت‌های سفری و يك ساعت ساچمه ای است که بیشتر از مارکهای کرنر ، ویکتوریا لیلارد ، ال مارشان ، بالتازار ، مورستک، هتزینگر ، پل بور ، تیسوت ، نیفانی ، دنیرو و کاندو و از جنس برنز ساخته شده اند. در طبقه بالا ساعت‌های جیبی (آویزی ، يك در ، سفری ، دودر و سه در) مچی ، دستنبدی ، ساعت در فندک و ساعت انگشتری است که همگی از جنس طلا هستند. در میان این ساعتها که بیشتر از مارکهای یونیور سال ، زنیت ، مووادو ، پتک فیلیپ ، واشرون و کنستانتین ، کارتیه ، امگا ، مک کیب ، شوپارد، تیسوت ، لائژین ، پیازه ، ریکا ، بوم و مرسیه ، کروم ، هری وینستون و بولگاری است ساعت‌هایی دیده میشود که در نوع خود بسیار کم نظیر است. ساعت‌های سفری که برخی متعلق به شخصیت‌های سیاسی دوره قاجار و پهلوی و برخی متعلق به شخصیت‌های سیاسی کشورهای دیگر است. در اتاقی گاهشماریها ، تقویم‌های کهنی همچون تقویم دائمی معروف به اصطراب ۱۰۰ ساله (۱۴۰۰-۱۳۰۱) چاپ بغداد ، تقویم ۹۵ ساله هجری قمری (۱۳۳۶-۱۳۶۸) چاپ بغداد ، تقویم تجاری سال ۱۳۱۳ ، تقویم رفومی سال ۱۲۴۵ شمسی ، گاهنامه ۱۳۱۱ (اهدا شده از طرف سید جلال الدین تهران به ملك الشعرا) و سکه هایی که معرف گاهشماریهای مختلف است ، قرار دارد. دینار در زمان رضا پهلوی که معرف گاهشماری هجری شمسی بوده و دو سکه ی درهم در زمانهای یزدگرد ساسانی و عبدالملك بن مروان اموری که یکی معرف گاهشماری یزدگردی (پارسی قدیم) و دیگری معرف گاهشماری هجری قمری است. همچنین نام برخی دانشمندان ساعت سازی ایران همچون ابوریحان بیرونی ، اکبردانا سرشت ، سید حسن تقی زاده ، احمد بیرشک ، ذیح الله بهروز و محمد محیط طباطبایی همراه با عکسهایی قاب شده از آنها بر دیوار همان اتاق قرار داده. اتاق پایانی این موزه مربوط به سنگهایی از دوره های مختلف زمین شناسی است که تغییرات زمان را به صورت میلیون سالی نشان میدهد. نمونه سنگهایی که از دوره های کامبرین ، اردوئیسین ، دونین ، کربنیفر، پرمین ، تریاس ، ژوراسیک ، کرتاسه ، پالئوژن و نئوژن به جا مانده است

تشکیل #171 مجلس عالی» در تهران و عزل محمد علی شاه از سلطنت (1288 ش)

پس از فتح تهران به دست مجاهدان و پناهنده شدن محمد علی شاه قاجار به سفارت روسیه، در روز بیست و پنجم خردادماه 1288 ش برابر با بیست و هفتم جمادی الثانی 1327 ق، همه گروه‌های مردم تهران برای دیدار و عرض تبریک به سرداران فاتح تهران، به جانب آنان شتافتند. سپس اجتماعی باشکوه با حضور پانصد تن از نمایندگان مجلس، مجاهدان و شخصیت‌های برجسته تشکیل شد که نام #171 مجلس عالی» گرفت و در همان جا تصمیمات مهمی اتخاذ شد. براین اساس، محمد علی شاه از سلطنت خلع و فرزند خردسالش به نام احمد شاه در دوازده سالگی به سلطنت انتخاب شد. همچنین مقرر گردید تا هنگام بلوغ وی، علیرضا خان عضدالملک به عنوان نیابت سلطنت، وظایف او را به عهده گیرد. در این جلسه، چون هیئت وزیران تشکیل نشده بود، هیئتی به جای آن مأمور رسیدگی به امور کشور گردید.

رحلت عالم مجاهد و فقیه جلیل آیت الله #171 سیدمصطفی مجتهد کاشانی» (1298 ش)

آیت الله سیدمصطفی بن سیدحسین مجتهد کاشانی نجفی در حدود سال 1230 ش (1267 ق) در کاشان به دنیا آمد. وی پس از گذراندن مقدمات ابتدایی، در حوزه درس پدرش قرار گرفت و فقه و اصول و معقول و منقول و ریاضیات را فرا گرفت. سیدمصطفی کاشانی سپس راهی اصفهان شد و از محضر عالم بزرگ، شیخ محمدتقی رازی تهرانی اصفهانی معروف به صاحب حاشیه معالم بهره گرفت تا به درجه رفیع اجتهاد رسید. وی در بیست و پنج سالگی در حالی که جامع علوم و ماهر در فقه، اصول، تفسیر و حکمت و ریاضی بود راهی تهران گردید و پس از فوت پدر عالمش، چندین سال ریاست علمی و مرجعیت مذهبی مردم را برعهده گرفت. آیت‌الله سید مصطفی کاشانی در سال 1274 ش، پس از سفر حج، ساکن نجف اشرف شد و با ایجاد حوزه درسی خویش، در شمار علمای بزرگ آن سامان قرار گرفت. این عالم مجاهد در جریان اشغال عراق توسط انگلستان در بحبوحه جنگ جهانی اول، به همراه علمای بزرگ دیگر، قیام مردمی ضد استعمار انگلیس را اداره و رهبری کرد و در این راه، جانفشانی‌های فراوانی از خود نشان داد. این عالم سترگ از آن پس ساکن کاظمین گردید و تا پایان عمر در آن شهر مسکن گزید. آیت‌الله سید مصطفی کاشانی سرانجام پس از عمری سرشار از خدمت علمی و مجاهده، در 25 خرداد 1298 ش برابر با اواسط رمضان 1337 ق در 68 سالگی در کاظمین بدرود حیات

گفت و در همان جا به خاک سپرده شد. لازم به ذکر است که عالم مجاهد و فقیه بزرگ آیت‌الله سید ابوالقاسم کاشانی، رهبر مذهبی نهضت ملی شدن صنعت نفت ایران و مبارز دوران ستم‌شاهی، فرزند ایشان می‌باشد.
تصرف قزاق‌خانه رشت توسط انقلابیون جنگل (1299 ش)

چند روز پس از اعلان جمهوری در گیلان، انقلابیون جنگل از نیروهای قزاق رشت خواستند یا به نیروهای انگلیسی مستقر در ایران حمله کنند یا با تحویل سلاح خود، به شهرهای خویش بازگردند. اما نیروهای قزاق چون خود را تحت فرمان حکومت مرکزی می‌دانستند این امر را منوط به اجازه مرکز کردند. بنابراین چون مذاکرات انقلابیون و قزاقان به بن بست رسید، جنگلی‌ها تصمیم به تسخیر قزاق‌خانه رشت گرفتند. از این رو از بامداد بیست و پنجم خرداد 1299 ش، نبرد سختی بین دو طرف در گرفت و تلفات زیادی وارد آمد. در نهایت پس از به توپ بستن قزاق‌خانه توسط جنگلی‌ها، نیروهای قزاق تسلیم شدند. ولی به دستور میرزا کوچک خان جنگلی، اسیران، آزاد شد و به شهرهای خود بازگشتند. فتح قزاق‌خانه، هر چند موقعیت جنگلی‌ها را در این منطقه افزایش داد ولی دولت مرکزی از این مسأله به راحتی نگذشت و تا سرکوبی کامل نهضت جنگل پیش رفت تا این که به شهادت میرزا کوچک خان جنگلی و پایان قیام جنگل انجامید.
برگزاری اجلاس بین‌المجالس اسلامی در تهران (1378 ش)

اولین اجلاس بین‌المجالس کشورهای اسلامی، به منظور تأسیس اتحادیه مجالس کشورهای اسلامی با پیام مقام معظم رهبری حضرت آیت‌الله خامنه‌ای و سخنان حجت‌الاسلام سید محمد خاتمی، رییس‌جمهور، در محل سالن اجلاس سران کنفرانس اسلامی در تهران آغاز به کار کرد. در این اجلاس سه روزه، رؤسا و هیئت‌های پارلمانی بلندپایه حدود پنجاه کشور اسلامی به منظور تأسیس سازمان مجالس کشورهای اسلامی گرد هم آمدند که از این میان، رؤسای مجالس 28 کشور به همراه نایب رئیس‌ان و رؤسای کمیته‌های خارجی، حضور داشتند. در این اجلاس، ایران به ریاست سازمان مجالس کشورهای اسلامی انتخاب شد و یکی از مهم‌ترین کارهای این سازمان، ارتباط مجالس کشورهای مسلمان با یکدیگر عنوان گردید. در این اجلاس، اساسنامه اتحادیه تصویب شد و جمهوری اسلامی ایران به مدت 2 سال به ریاست آن دست یافت. این کنفرانس هر دو سال یکبار در یکی از کشورهای عضو تشکیل جلسه خواهد داد. شورای کنفرانس، کمیته اجرایی و دبیرخانه، سه نهاد این اتحادیه می‌باشد که دبیرخانه آن در تهران واقع است.

رحلت عالم بزرگ «سیدحسین کوه کمره ای» (1299 ق)

عالم بزرگ آیت‌الله سید حسین کوه کمره‌ای از بزرگان علمای شیعه است که نسب شریفش با 24 واسطه به امام حسین (ع) می‌رسید. وی پس از فراگیری مقدمات راهی نجف اشرف گردید و سال‌ها در عتبات عالیات از محضر شیخ کاشف الغطاء، شیخ محمدحسن صاحب جواهر و شیخ انصاری بهره‌مند گردید. آیت‌الله کوه کمره‌ای در فقه و اصول استاد بود و پس از مرحوم شیخ انصاری از زعمای حوزه‌ی عراق به شمار می‌رفت و قسمتی از بلاد جهان تشیع از ایشان تقلید می‌کردند. گویند بیش از 800 نفر از فضیلابی بزرگ در محضر درس او حضور می‌یافتند. حضرات آیات میرزا موسی تبریزی و شیخ حسن مامقانی از جمله شاگردان این فقیه فرزانه بودند. آیت‌الله کوه کمره‌ای هم‌چنین رساله‌هایی در باب عبادات، فروع دین و احکام حلال و حرام به رشته‌ی تحریر در آورده است. وفات این عالم ربانی در نجف اشرف واقع شد و در مقبره‌ای که به نام خودش و در مقابل مقبره‌ی استادش، محمدحسن نجفی صاحب جواهر، قرارداشت به خاک سپرده شد.

مهمترین رویدادهای 14 ژوئن در گذر تاریخ

- * کشف نیروی بخار آب توسط «دنیس پاپن» طبیعی‌دان فرانسوی (1707م) (ر.ک: 11 ژانویه)
- * تولد «خانم هاریت بیچراستو» نویسنده معروف امریکایی (1811م)
- * آغاز تجاوز نیروهای فرانسوی به کشور الجزایر (1830م)
- * درگذشت «ادوارد فیتز جرال» نویسنده، مترجم و شاعر انگلیسی (1880م)
- * مرگ «ژاک ژان دو مورگان» باستان‌شناس معروف فرانسوی (1924م)
- * وقوع فاجعه هولناک طغیان رود یانگ‌تسه در چین (1931م)
- * تصرف پاریس توسط ارتش آلمان نازی در جریان جنگ جهانی دوم (1940م)
- * درگذشت «خورخه بورخس» نویسنده بزرگ امریکایی لاتین (1986م)